NATUURLYKE HISTORIE,

O F

VITVOERIGE BESCHRIVING

DER

DIEREN, PLANTEN

E N

MINERAALEN,

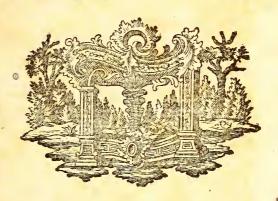
Volgens het SAMENSTEL van den Heer

LINNAUS.

Met naauwkeurige Afbeeldingen.

EERSTE DEELS, VEERTIENDE STUK.

DE WORMEN EN SLAKKEN.

TE AMSTERDAM,

By DE ERVEN van F. HOUTTUTN,

M D CC LXX.

,, de beschryving wat anders geschapen zyn, VI.
,, om zelss van de geheele Gestalte des Lig-XVIII.
,, haams niet te spreeken, die meer naar my-Hoofb-

", ne voor beschreevene Holotburia frondoja STUK.

" zweemt".

(4) Zee-Blaas, met ongelyksormige, Draadagtige, af hangende Baardjes.

Phyfalis.
Bezaantje.
PL. CX.
Fig. 5.

Tot deeze Soort van Holothuriën worden die zonderlinge Dieren betrokken, welken men by SLOANE, in de beschryving der Natuurly. ke Historie van Jamaika, afgebeeld vindt onder den naam van Losse Zee-Netel, die langwerpig is en Purperkleur, met zeer lange Baarden. Men vondt het in de Lagerstroomsche Verzameling van Chineesche Zeldzaamheden, die aan de Akademie van Upfal geschonken is, in de gedaante als onze Fig. 5, by Letter A, vertoont. Odhelius, die dezelve beschryft, merkt aan, dat het Lyf langwerpig, Vliezig en als een opgespannen Blaas is, met de Rug gekield en gekarteld, bruin van Kleur. Het eene end is stomp en byna hol: het andere loopt in een dunne kromme Snuit uit. Voorts hangt

⁽⁴⁾ Holothuria Cirrhis difformibus Filiformibus pendulis, Am. Acad. IV. p. 254. T. III. f. 6. Holothuria. RUMPH. Muf. 49? Urtica Marina foluta, purpurea, oblonga, Cirrhislongissimis. SLOAN. Jam. I. p. 7. Tab. IV. f. 5. Bene. Arethusa Crista subrubelia Venosa. BROWN. Jam. 336. Physalis Pelagica. Osb. It. 284. Tab. XII. Fig. 1.

I. DEEL. XIV. STUK.

VI. XVIII. STUK. Bezaantije.

hangt aan den Buik een lange Borstel, van AFDEEL dikte als een Draad, doch naar 't Lyf toe Hoofp dikker en aldaar gerimpeld; voor het overige glad zynde. Het maakzel is zo zonderling, dat het, zo hy zegt, te wenschen ware, dat iemand het leevende Dier, 't welk alleenlyk in de ruime Zee voorkomt, onderzoeken mogte.

Deeze wensch, in 't jaar 1754 gedaan, was toen reeds vervuld, doordien de Heer Osbeck. op zynèn Reistogt naar China, in 't jaar 1751, van de Kanarische Eilanden vertrokken zynde, in de Oceaan aldaar een menigte van Bezaantjes, gelyk het Zeevolk deeze Dingen noemt, het Schip voorby zag dryven, niet alleen; maar in 't vervolg gelegenheid kreeg, om dezelven te vangen, eenigen tyd in 't Leven te houden, en, gelyk in onze Figuur by Letter B, zeer naauwkeurig af te tekenen. Zy geleeken, zegt hy, op eenen grooten afstand, naar groote Vischblaazen met kleine Zeiltjes. In 't volgende Jaar te rug komende uit de Indische Zee, by de Kaap der Goede Hope, kwamen hem deeze Diertjes weder voor, die op het Water zwommen en van eenigen ook Bydewindzeilers genoemd werden. Deeze scheenen een klein Boogswys' uitgefpannen Zeil op de Rug te hebben, en verwisselden in Kleur byna als een Paauwestaart. By opvissching vondt men zulk een Bezaantje klein en naar de Lugtblaas van een Visch gely-

lykende. Hy hadt het naauwlyks een Dag in VI. Zeewater gehad of hetsstierf, 't welk men daar XVIII. aan bemerken kon, dat de Voel-Armen zig in Hoorp-Slym oplosten en even zo wanschapen wer-stuk. den, als die genen dezelven gewoon zyn te Bezaantje, hebben, welken men fomtyds in Brandewyn naar Land brengt. Het werdt dan door hem levendig afgebeeld, en aldus beschreeven.

, Holothuria Physalis. Befaantjes. RUMPH Amboinsche Rariteitkamer, pag. 49. Het Lyf " is Eyvormig opgeblazen, doorschynende, , met eene geelagtig groene Staart. De Rug , donkergroen, scherp, uit welke zeven of " meer Aderen ontspringen, die voorwaards " geelrood zyn. De Sneb, die omgekromd ,, is, heeft de zelfde Kleur. Van de Voe-, lers, wier getal groot is, zyn de kortsten , rond; de middelsten fynst en doorschynende, , aan de enden Kogelvormig. De overige , talryke Voel-Armen hebben Steelen en zyn , langer; de eene middelste is dikker en veel , langer dan de overigen, odk donkerblaauw. , Daar tegenover vindt men, aan de andere " zyde, een blaauwe famengestelde verhef-, fing, welke misschien het Zeil is, dat het "Dier in de Zee uitbreidt". Men kan hier mede zyne Afbeelding, by Letter B, in Fig. 5, op onze Plaat, vergelyken.

Het Schepzel van Browne genaamd Arethusa, met eene roodagtige, geaderde Kam, hier aangehaald wordende, bestaat, volgens dien Schry-

ver .

VI.
AFDEEL.
XVIII.
HOOFDSTUK.
Bezaantje.

ver, uit een doorschynende Blaas, die de gedaante van eens Menschen Maag en van boven een Celluleuze Kam heeft, hangende onder 't ééne end een groote menigte van Takkige Voelers, naar beneden. Hy noemt hetzelve the Portuguese Man of War, dat is, het Portuguesesche Oorlogschip.

Thalia.

(5) Zee-Blaas, met een samengedrukte Kam, de zydstreepen onafgebroken.

Deeze Soort is door Prown voorgesteld onder den naam van Thalia, die langwerpig is, met eene loodregte, samengedrukte, vierkante Kam. Men vindtze in de Westindische Zee.

VI. Caudata Gestaarte. (6) Zee-Blaas, die gestaart is, met eene samengedrukte Kam, de zydstreepen afgebroken.

Deeze Soort van Thalia heeft de Kam rondagtig en het Lyf langwerpig. Zy komt voor in de Oceaan.

(7) Zee.

(5) Holothuria, Cristà compressa, Lineis lateralibus integris. †. Thalia oblonga, Cristà orbiculari compressa quadratà, Lineis lateralibus integris. BROWN, Jam. 384, T. 43. f. 3.

(6) Holothuria, Caudata Cristâ compressa, Lineis lateralibus interruptis. † Thalia oblonga Caudata, Cristâ depressa rotundatâ, Lineis lateralibus interruptis. Brown, Jam. 334, T. 43. f. 4.

